
ΕΙΛΗΣΕΙΣ

Διεθνές Βυζαντινολογικό Συμπόσιο στη Θεσσαλονίκη.— Από τις 26 έως 28 Αυγούστου οργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη, από το Κέντρο Βυζαντινών Έρευνών του Πανεπιστημίου και το Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου, διεθνές συμπόσιο με το ειδικό θέμα: «'Ο αυτοκρατορικός θεσμός στο Βυζάντιο, τη Δύση και τόν Σλαβικό κόσμο κατά τόν Μεσαίωνα». Στο Συμπόσιο έλαβαν μέρος πολλοί ξένοι επιστήμονες, κυρίως τών 'Ανατολικών χωρών, ιδιαίτερα μάλιστα πυκνή υπήρξε ή αντιπροσώπευση τής Ρουμανίας και τής Βουλγαρίας. 'Η έναρκτήρια συνεδρίαση έγινε στην αίθουσα τελετών του Πανεπιστημίου, όπου τούς συνέδρους εχαιρέτησε ό πρότανης κ. Στ. Καψωμένος και ό πρόεδρος του Ι.Μ.Χ.Α. καθηγητής κ. Χ. Φραγκίστας. 'Εκ μέρους τών συνέδρων απάντησαν οί κ.κ. E. Condurachi (τής Ρουμανικής 'Ακαδημίας), A.H.M. Jones (του Πανεπιστημίου του Καϊμπριτζ), Γ. Κόλλιας (του Πανεπιστημίου 'Αθηνών) και V. Beševliev (του Πανεπιστημίου τής Σόφιας). Οί συνεδριάσεις γίνονταν στο κτίριο τής 'Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Μετά τό τέλος του συνεδρίου ακολουθήσε έκδρομή στην Καστοριά για τήν επίσκεψη τών εκεί βυζαντινών μνημείων.

Α' Διεθνές 'Ανθρωπιστικό Συμπόσιο.— Από 25 Σεπτεμβρίου έως 4 'Οκτωβρίου 1969 διοργανώθηκε στους Δελφούς από τήν 'Ελληνική 'Ανθρωπιστική 'Εταιρεία (πρόεδρος ό καθηγητής Κ. Βουρβέρης) τό Α' Διεθνές 'Ανθρωπιστικό Συμπόσιο, με συμμετοχή πολλών ξένων κλασικών φιλολόγων και άλλων επιστημόνων. Σύμφωνα με τό πρόγραμμα οί ξένοι σύνεδροι έφτασαν στην 'Αθήνα στις 25 Σεπτεμβρίου και στις 27 έγινε ή έναρκτήρια Συνεδρίαση στη Σχολή Καλών Τεχνών στους Δελφούς. Τά θέματα του Συμποσίου ήταν πέντε και οί ειδικές συνεδριάσεις έγιναν από 28 Σεπτεμβρίου - 1 'Οκτωβρίου. Μετά τό τέλος του Συμποσίου οί σύνεδροι επισκέφθηκαν τόν Βόλο και τό Κατηχώρι του Πηλίου, όπου έχει παραχωρηθή γήπεδο για τή θερινή έδρα ενός σχεδιαζόμενου να ιδρυθῆ «Διεθνούς Κέντρου 'Ανθρωπιστικών Κλασικών Έρευνών». Στις 3 και 4 'Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε έκδρομή στην 'Αργολίδα. 'Η 'Οργανωτική 'Επιτροπή του Συμποσίου εξέφρασε κατά τήν έναρκτήριο συνεδρίαση τή λύπη της «διότι λόγω τής ξενοδοχειακής στενότητας τών Δελφών εύρέθη εις τήν ανάγκην να περιορίση τās προσκλήσεις εις ελαχίστους "Ελληνας επιστήμονας».

Συμπόσιο νεοελληνικής λογοτεχνίας στο Princeton.— Από τις 30 'Οκτωβρίου ως τήν 1 Νοεμβρίου 1969 πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο του Princeton (βλ. και 'Ελληνικά 22, 1969, 300) ένα Συμπόσιο με θέμα: «'Η νεοελληνική λογοτεχνία, ιδίως στη σχέση της με τήν Εύρώπη». Τό Συμπόσιο είχε οργανωθῆ από τήν νεοσύστατη 'Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών (πρόεδρος ό καθηγητής E. Keeley) με τήν υποστήριξη του American Council of Learned Societies και άλλων αμερικανικών ιδρυμάτων. Έλαβαν μέρος διακόσιοι περίπου σύνεδροι από τις 'Ηνωμένες Πολιτείες, τήν 'Ελλάδα, τήν 'Ιταλία, τήν 'Αγγλία, τήν 'Ελβετία κ.ά. και έγιναν πολλές

ἀνακοινώσεις και συζητήσεις που ἐκάλυψαν διάφορα θέματα ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ λογοτεχνία τοῦ 19ου καὶ τοῦ 20ου αἰώνα. Δυστυχῶς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα δὲν μπόρεσαν νὰ παραστοῦν οἱ κ.κ. Κ. Θ. Δημαρᾶς καὶ Γ. Π. Σαββίδης.

Οἱ ἀνακοινώσεις θὰ δημοσιευτοῦν σὲ ἰδιαίτερο τόμο μὲ τὴν ἐπιμέλεια τῶν καθηγητῶν Peter Bien καὶ Κ. Α. Τρυπάνη. Δίνουμε ἐδῶ ἕναν περιληπτικὸ κατάλογο τῶν ἀνακοινώσεων πού τὸν παίρνομε ἀπὸ τὸ Δελτίο τῆς Ἑταιρείας (ἀρ. 2, Δεκέμβριος 1969): 1) Κώστας Κασάκης (Πανεπιστήμιο Σικάγου), Προγράμματα ὀμιλουμένης ἑλληνικῆς γλώσσας στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες, 2) John Rasia καὶ κυρία Peter Bien, Ἡ ὀπτικο-ακουστικὴ μέθοδος γιὰ τὴν διδασκαλία τῶν νέων ἑλληνικῶν, 3) Κ. Α. Τρυπάνη (Πανεπιστήμιο Σικάγου), Ἡ φιλολογικὴ γλώσσα, 1453-1800, 4) Ἀνδρ. Πουλακίδης (Ball State University), Τὸ ρομαντικὸ κίνημα στὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία, 5) Κ. Θ. Δημαρᾶς, Ἐπιβιώσεις τοῦ ρομαντισμοῦ στὴ νεοελληνικὴ παιδεία (διαβάστηκε ἀπὸ τὸν E. Keeley), 6) Ζήσιμος Λορεντζάτος, Ὁ Διάλογος τοῦ Σολωμοῦ καὶ τὸ De vulgari eloquentia τοῦ Δάντη, 7) Θανάσης Μασκαλέρης (San Francisco), Ὁ Παλαμᾶς καὶ ἡ παγκόσμια λογοτεχνία, 8) Peter Bien (Dartmouth College), Ὁ δημοτικισμὸς τοῦ Καζαντζάκη, 9) Mario Vitti (Παλέρμο), Οἱ μέθοδοι τῆς πεζογραφίας στὴν Ἑλλάδα, 1925-1950, 10) Bertrand Bouvier (Γενεύη), Ὁ Κάλλβος καὶ οἱ ἐκδότες του τῆς Γενεύης, 11) Ἀγγελος Τερζάκης, Τὸ πρῶτο δρᾶμα ἰδεῶν στὸ νεοελληνικὸ θέατρο [γιὰ τὸν «Βασιλικὸ» τοῦ Α. Μάτση], 12) Byron Raizis (Πανεπιστήμιο Southern Illinois), Τὸ δρᾶμα «Ὀδυσσεύς» τοῦ Καζαντζάκη καὶ «Τὸ τόξο τοῦ Ὀδυσσεύς» τοῦ Gerhart Hauptmann, 13) Μιχαήλ Ἀντωνάκης (Salem State College), Οἱ ἀντιδράσεις (στὴν Ἑλλάδα, τὴ Γαλλία καὶ τὴν Ἀγγλία) γιὰ τὴ μορφή τοῦ Χριστοῦ στὸ ἔργο τοῦ Καζαντζάκη, 14) Στυρὸς Δεληγιώργης (Πανεπιστήμιο Illinois), Brecht, Pirandello καὶ νεοελληνικὴ μουσικὴ, 15) Ἀνάγνωση τῶν νέων ποιημάτων τοῦ Καβάφη ἀπὸ τὸν Ζήσιμο Λορεντζάτο καὶ (μεταφρασμένων) ἀπὸ τὸν Edmund Keeley, 16) Peter Levi, S. J. (Oxford), Ὁ τόνος τῆς φωνῆς τοῦ Σεφέρη.

Τὸ 13ο Διεθνὲς Συνέδριο τῶν Ἱστορικῶν Ἐπιστημῶν θὰ συνέλθῃ στὴ Μόσχα ἀπὸ 16-23 Αὐγούστου 1970. Τὸ συνέδριο ὀργανώνεται κάθε πέντε χρόνια ἀπὸ τὴ Διεθνή Ἐπιτροπὴ Ἱστορικῶν Ἐπιστημῶν (Comité International des Sciences Historiques-C.I.S.H.), ἡ ὁποία ἐδρεύει στὴ Γενεύη. Τὸ προηγούμενο (12ο) Συνέδριο εἶχε συγκληθῆ στὴ Βιέννη τὸ 1965 καὶ εἶχαν λάβει μέρος σ' αὐτὸ 2400 σύεδροι πού ἐκπροσωποῦσαν 52 χώρες.

Τὸ 6ο Συνέδριο τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Συγκριτικῆς Φιλολογίας (A.I.L.C.) θὰ συνέλθῃ στὸ Bordeaux ἀπὸ 31 Αὐγούστου ἕως 5 Σεπτεμβρίου 1970. Δύο θὰ εἶναι τὰ βασικὰ θέματα τοῦ Συνεδρίου: 1) Λογοτεχνία καὶ κοινωνία: προβλήματα δομῆς καὶ προβλήματα ἐπικοινωνίας, 2) Οἱ λογοτεχνίες τοῦ Μεσογειακοῦ χώρου: κληρονομία καὶ ἀνανέωση. Θὰ ὀργανωθοῦν ἐπίσης παράλληλα (ὅπως συνήθως) καὶ δύο συμπόσια μὲ θέμα: Οἱ λογοτεχνικὲς σχέσεις Εὐρώπης καὶ Ἀφρικῆς, καί: οἱ λογοτεχνικὲς σχέσεις Ἀνατολῆς καὶ Δύσης. Ἡ διεύθυνση τῆς Γραμματείας τοῦ Συνεδρίου εἶναι: Secrétariat du VIe Congrès A.I.L.C., Faculté des Lettres, Section de Littérature Comparée, Domaine Universitaire de Talence, 33 Talence (France).

Πατριαρχικὸν Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν.—Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1970 συνεπληρώθησαν δύο ἔτη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἰδρύματος. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς δραστη-

ριότητα αὐτοῦ κατὰ τὴν διαρρέυσαν διέτιαν δύνανται νὰ προδικάσουν τὸ μέλλον τοῦ Ἰδρύματος. Τὸ πρῶτον ἐπίτευγμά του εἶναι ἡ λαμπρὰ ἐκδοτικὴ του ἐμφάνισις, περιλαμβάνουσα τὸ περιοδικὸν «Κληρονομία» καὶ τὴν σειρὰν εἰδικῶν πατρολογικῶν μονογραφιῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀνάλεκτα Βλατάδων». Ἀμφότεραι αἱ ἐκδόσεις ἐνεποίησαν ἀρίστas ἐντυπώσεις εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν θεολογικὸν κόσμον τοῦ ἑσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἑξωτερικοῦ, διὰ τὴν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἀρτίαν ἐμφάνισίν των. Ἐξεδόθησαν μέχρι τοῦδε δύο τεύχη τοῦ περιοδικοῦ «Κληρονομία» (Ἰουλίου, Δεκεμβρίου 1969), καὶ εἶναι ἐτοιμον πρὸς κυκλοφορίαν τὸ πρῶτον ἐξαμηνιαῖον τεῦχος τοῦ ἔτους 1970. Ἐκ τῆς σειρᾶς «Ἀνάλεκτα Βλατάδων» ἐκυκλοφόρησαν μέχρι τοῦδε τρεῖς τόμοι καὶ ἐτοιμάζεται ὁ τέταρτος. Ἐντὸς τοῦ ἔτους θὰ ἐγκαινιασθῇ καὶ ἑτέρα σειρὰ ὑπὸ τὸν τίτλον «Φωνὴ τῶν Πατέρων», ἣτις θὰ ἔχη λαϊκώτερον χαρακτῆρα καὶ θὰ ἐξυπηρετῇ τὸ εὐρύτερον ἀναγνωστικὸν κοινόν. Παραλλήλως ἡ διοίκησις τοῦ Ἰδρύματος εὐελπιστεῖ ὅτι συντόμως θὰ τεθῇ εἰς κυκλοφορίαν καὶ ἡ σειρὰ «Θεολογικὰ Δοκίμια», ἡ ὁποία θὰ περιλαμβάνῃ ἔργα συγχρόνων θεολόγων, Ἑλλήνων καὶ ξένων, τῶν τελευταίων ἐν μεταφράσει.

Τὸ δεῦτερον ἐπίτευγμα εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος ἀναληφθεῖσα πρωτοβουλία τῆς μνημειώδους ἐργασίας συγκροτήσεως Ἀρχείου μικρογραφιῶν καὶ μικροταινιῶν τῶν χειρογράφων κωδίκων τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τοῦ ὁποίου τὴν χρηματοδότησιν ἀνέλαβε τὸ Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ. Πρόθεσις τοῦ Ἰδρύματος εἶναι νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν φωτογράφησιν καὶ ἐπὶ τῶν χειρογράφων κωδίκων τῶν βιβλιοθηκῶν ὁλοκλήρου τῆς χώρας. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ συγκέντρωσις τοῦ Πατερικοῦ πλοῦτου καὶ θὰ τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐρευνητῶν διὰ τὴν ἀξιοποίησιν του. Ἡδὴ ἐπερατώθη ἡ φωτογράφησις τῶν ἐγχρῶμων μικρογραφιῶν τῶν χειρογράφων κωδίκων τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἡ συλλογὴ αὕτη, περιλαμβάνουσα περὶ τὰς 5.000 μικρογραφίας, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνεκδότους καὶ μέχρι τοῦδε ἀγνώστους, πρόκειται νὰ ἴδῃ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος σταδιακῶς, ἀρχῆς γινομένης πιθανῶς ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. Αἱ μικρογραφίαι μελετῶνται καὶ ἐτοιμάζονται πρὸς ἐκδοσιν, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι θὰ χρειασθῇ ἡ ἐκτύπωσις 4 τόμων, διὰ νὰ περιληφθοῦν ὅλαι αἱ μικρογραφίαι. Παραλλήλως συνεχίζεται ἡ φωτογράφησις τῶν χειρογράφων κωδίκων τοῦ Ἁγίου Ὁρους διὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ Ἀρχείου μικροταινιῶν. Ἡ φωτογράφησις γίνεται κατ' ἐπιλογὴν, ὡς ἐξῆς: 1) φωτογραφίζονται ἅπαντες οἱ κώδικες μέχρι καὶ τοῦ 15ου αἰῶνος, 2) ἀπὸ τοῦ 16ου μέχρι καὶ τοῦ 17ου αἰῶνος δὲν φωτογραφίζονται τὰ εὐαγγελιστάρια, ἀποστολάρια καὶ αἱ λειτουργικαὶ φυλλάδες, 3) τοῦ 18ου καὶ 19ου αἰῶνος φωτογραφίζονται τὰ ἔργα τῶν συγγραφέων αὐτῶν τῶν αἰώνων καὶ ἐκ τῶν παλαιῶν ἐὰν οἱ κώδικες παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον διὰ τὸ Ἰδρυμα (πάντως ὄχι εὐαγγελιστάρια, ἀποστολάρια, φυλλάδες, μεταφράσεις ἔργων καὶ μουσικά). Μέχρι τοῦδε ἐπερατώθη ἡ φωτογράφησις τῶν κωδίκων εἰς τὰς μονὰς Διονυσίου, Γρηγορίου, Παντελεήμονος καὶ Ἰβήρων, φωτογραφηθέντων ἐν συνόλῳ 1425 κωδίκων. Τὸ Ἀρχεῖον τῶν μικροταινιῶν ἤρχισεν ἤδη νὰ καταρτίζεται καὶ θὰ ἐφοδιάσῃ δι' ἀντιγράφων μικροταινιῶν πάντα αἰτούντα.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω, ὁμᾶς ἐρευνητῶν τοῦ Ἰδρύματος ἀνέλαβε τὸ ἔργον τῆς ἀποδελτιώσεως τῶν κειμένων τῶν Ἑλλήνων πατέρων καὶ ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ 19ου αἰῶνος, πρὸς σύνταξιν Ταμείου Πατέρων, περιλαμβάνοντος ὅλα τὰ θέματα καὶ λήμματα τὰ ὁποῖα ἀπαντοῦν εἰς τὰς σελίδας τῶν κειμένων τούτων. Παραλλήλως οἱ ἐργαζόμενοι διὰ τὸ Ἰδρυμα ἐρευνηταί, πλὴν τῆς ἄλ-

λης συμβολής των εις τὴν λειτουργίαν τούτου ἔχουν ἀναλάβει τὴν διεξαγωγὴν θεολογικῆς καὶ γραμματολογικῆς ἐρεῦνης εἰς τὸν τομέα τῆς Πατρολογίας καὶ τῆς ἱστορίας τῆς χριστιανικῆς σκέψεως. Μελετᾶται ἡ συμπλήρωσις τῶν καταλόγων τῶν κωδίκων τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ καταρτίζεται ἤδη νέος κατάλογος τῶν χειρογράφων κωδίκων τῆς Μονῆς Βλατάδων, ὑπὸ τοῦ ὑποτρόφου Γερμανοῦ Θεολόγου Joost Schmithals. Ἡ ἐργασία αὕτη γίνεται ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βόννης κ. W. Schneemelcher, ὅστις ἔχει ἀναλάβει καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ τμήματος τούτου.

Τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον (15-18) ἐπραγματοποιήθη εἰς τὸ Ἴδρυμα ἡ διάσκεψις τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Συμβουλίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἰνστιτούτου Ἱεροσολύμων, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Th. Hesburgh, πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Notre Dame καὶ προέδρου τῆς Διεθνoῦς Ἐνώσεως Καθολικῶν Πανεπιστημίων.

Τὸ Ἴδρυμα προσωρινῶς στεγάζεται εἰς τὸ ἡγουμενεῖον τῆς Μονῆς Βλατάδων, μέχρις ἀποπερατώσεως τῶν ἐγκαταστάσεών του, αἱ ἐργασίαι τῶν ὁποίων ἤρχισαν. ἐλπίζεται ὅτι ἐντὸς τοῦ ἔτους 1970 θὰ περατωθῇ ἡ πρώτη πτέρυξ αὐτῶν. Αἱ σχετικαὶ μελέται διὰ τὸ κτιριακὸν συγκρότημα τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἔτοιμοι καὶ ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων τοπικῶν ἀρχῶν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΟΓΙΟΓΛΟΥ

Ἀποκαλυπτήρια προτομῆς Ν. Παπαδάκι.— Στὸ μικρὸ χωριὸ Βρύσες Ἀκουμίων τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης εἶχε γεννηθῆ ὁ ἀείμνηστος καθηγητῆς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Νικόλαος Παπαδάκις. Μὲ πρωτοβουλία παλιῶν του φίλων καὶ τῆς κοινότητος στήθηκε στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ ἡ προτομή του. Στὶς 23 Αὐγούστου 1969 ἔγιναν τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς σὲ μιὰ σεμνὴ καὶ ἄκρως συγκινητικὴ τελετῇ. Σ' αὐτὴν συγκεντρώθηκαν ὅλοι οἱ συμπατριῶτες τοῦ ἀξέχαστου ἀρχαιολόγου καὶ φιλολόγου, οἱ συγγενεῖς του καὶ οἱ ἀρχεῖς τοῦ τόπου. Τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Θεσσαλονίκης ἀντιπροσωπεύτηκε ἀπὸ τὸν κοσμήτορα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς καθηγητῆ Μ. Ἀνδρόνικο, ποῦ ὑπῆρξε μαθητῆς τοῦ Ν. Παπαδάκι.

Ἐνα νέο Ἑλληνο-αγγλικὸ Λεξικό.— Ὁ κ. Δημ. Ι. Γεωργακάς, καθηγητῆς στὸ Πανεπιστήμιο τῆς North Dakota, ἀναγγέλλει τὴν προσεχῆ ἔκδοσιν ἑνὸς δίτομου Ἑλληνο-αγγλικοῦ Λεξικοῦ, στὴ σύνταξιν τοῦ ὁποίου ἐργάζεται ἀπὸ τὸ 1960. Τὸ Λεξικὸ θὰ περιλαμβάνῃ 100.000 λήμματα περίπου καὶ θ' ἀντιπροσωπεύῃ τὴ σύγχρονη γλῶσσα, δηλ. «ὅλες τὶς λέξεις ὁποιασδήποτε προελεύσεως ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦνται πραγματικά, ἀποκλείοντες λέξεις διαλεκτικῆς ἢ λόγιες ἄγνωστες στὴν καθημερινὴ ὁμιλία». Τὸ ἔργο ὑπολογίζεται νὰ ἔχη περατωθῇ σὲ χειρόγραφο, σὲ δύο στάδια, τὸ 1972 καὶ τὸ 1974, καὶ νὰ δημοσιευθῇ δὲ δύο τόμους, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ 1973/4.

Νέα ἐπιστημονικὰ περιοδικά.—Τὰ Ἑλληνικὰ ἀναγγέλλουν μὲ πολλὴ χαρὰ τὴν ἔκδοσιν νέων ἐπιστημονικῶν περιοδικῶν στὸν τομέα τῶν βυζαντινῶν καὶ τῶν νεοελληνικῶν σπουδῶν, ποῦ κυκλοφόρησαν ἐντελῶς πρόσφατα, καὶ εὐχονται στὰ ἀδελφὰ αὐτὰ περιοδικὰ μακρὰ σταδιοδρομία γιὰ τὴν προαγωγὴ τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας.

Κληρονομία. Τὸ Πατριαρχικὸν Ἴδρυμα Πατερικῶν Ἐρευνῶν, ποῦ λειτουργεῖ ἀπὸ τὸ 1968 στὴ Μονὴ Βλατάδων τῆς Θεσσαλονίκης, ἐξέδωσε τὸν πρῶτο τόμο τοῦ πε-

ριοδικού του δημοσιεύματος με τὸν παραπάνω τίτλο. Τὸ Α' τεύχος κυκλοφόρησε τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1969 καὶ τὸ Β' τεύχος τὸν Ἰούλιο τοῦ ἴδιου χρόνου. Στὸ περιοδικὸ συνεργάζονται πολλοὶ Ἕλληνες καὶ ξένοι ἐπιστήμονες με θέματα κυρίως σχετικὰ με τὶς πατερικὲς ἔρευνες, με βιβλιοκρισίες καὶ βιβλιογραφικὰ σημειώματα. Στὸ τέλος κάθε τεύχους περιέχονται Χρονικά ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἀπὸ τὴ θεολογικὴ κίνηση στὴν Ἑλλάδα.

Βυζαντινά, Ἐπιστημονικὸ ὄργανο τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τὸ Κέντρο Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν, τὸ ὁποῖο ἀρχισε νὰ λειτουργῇ τὸ 1968, ἐξέδωσε στὸ τέλος τοῦ 1969 τὸν πρῶτο τόμο τοῦ περιοδικοῦ τοῦ ὄργανου με συνεργασία Ἑλλήνων καὶ ξένων φιλολόγων καὶ ἱστορικῶν τοῦ Βυζαντίου: τῶν Ἐμμ. Κριαρᾶ (Θεσσαλονίκη), Κ. Μητσάκη (᾽Οξφόρδη), Σ. Τρογιάνου (Ἀθήνα), Β. Hendrickx, V. Georgescu (Βουκουρέστι), Γ. Τσάρα (Θεσσαλονίκη), Ι. Παπαδριανοῦ (Θεσσαλονίκη), Ρ. Năsturel (Βουκουρέστι), Ε. Τσολάκη (Θεσσαλονίκη). Ὁ τόμος περιέχει ἀκόμη βιβλιοκρισίες καὶ νεκρολογία τοῦ Franz Dölger (1891-1968), καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινολογίας στὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Μονάχου, ἀπὸ τὸν καθηγητὴ κ. Ι. Καραγιαννόπουλο. *Revue des études néo-helléniques*, dirigée par Octave Merlier. Ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ Κέντρο Νεοελληνικῶν Σπουδῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς (Faculté des lettres et sciences humaines) τοῦ Πανεπιστημίου Aix-en-Provence καὶ διευθύνεται ἀπὸ τὸν γνωστὸ νεοελληνιστὴ καὶ θερμὸ φίλο τῆς Ἑλλάδος, καθηγητὴ τῶρα στὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Aix κ. Octave Merlier. Κυκλοφόρησε ὁ 1ος τόμος (τοῦ 1968), με τὰ ἀκόλουθα περιεχόμενα, πού διαιροῦνται στὰ ἐξῆς τμήματα: I. Ἀνεκδότα κείμενα. Δημοσιεύεται μιὰ ἀνεκδοτὴ μελέτη τοῦ Κ. Παλαμᾶ γιὰ τὸν Λαμαρτίνο στὴ νεοελληνικὴ ποίηση, μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν Roland Hübner, καθὼς καὶ ἀνεκδότα ἰταλικά γράμματα τοῦ Λ. Μαβίλη, μεταφρασμένα στὰ γαλλικά (καὶ ἐδῶ ἡ παρουσίαση καὶ ὁ σχολιασμός εἶναι τοῦ R. Hübner). II. Μεταφράσεις. Μεταφράζονται κεφάλαια ἀπὸ τὴ «Γαλήνη» τοῦ Η. Βενέζη, ἀπὸ τὴν «Κοινωνικὴ φιλοσοφία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων» τοῦ Κ. Τσάτσου, καὶ τὸ ἐκτενὲς ποίημα «Τὸ παράθυρο τοῦ κόσμου» τοῦ Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου. III. Μελέτες. Δημοσιεύονται δύο μελέτες, μία γιὰ τὶς ἱστορικὲς καὶ φιλολογικὲς πηγὲς τῆς «Σίβυλλας» τοῦ Σικελιανοῦ (Μ. Γεωργοπούλου) καὶ μία ἄλλη γιὰ τὴν Εὐα Σικελιανοῦ, μαζί με σύντομη ἀνάλυση σαράντα γραμμάτων τῆς πρὸς τὸν Ἄγγελον Σικελιανό. Στους ἐπόμενους τόμους θὰ δημοσιευτοῦν, παρουσιασμένα ἀπὸ τὸν Ο. Merlier, τὰ γράμματα αὐτὰ τῆς Εὐας καθὼς καὶ ἄλλα τοῦ Σικελιανοῦ πρὸς τὸν E. Schuré καὶ τὸν G. Boissy, ἐπίσης μεταφράσεις καὶ μελέτες γιὰ τὸν Mistral καὶ τὴν Ἑλλάδα (R. Hübner), τὸν Ν. Γ. Πολίτη (G. Templier) καὶ γιὰ τὸν Χάρο στὸ δημοτικὸ τραγοῦδι (J. Chaix).

Serta Neograeca. Καὶ ἓνα ἄλλο περιοδικὸ ἀποκλειστικὰ νεοελληνικῶν σπουδῶν ἔχει ἀναγγελθῆ γιὰ τὸ 1970, με τὸν παραπάνω τίτλο, ἀπὸ τὸν γνωστὸ ἐκδοτικὸ οἶκο A. M. Hakkerτ τοῦ Amsterdam. Ὁ ὑπότιτλος εἶναι: *Amsterdamer Beiträge zur neugriechischen Literatur, Geschichte und Kunst*. Ἐκδότες θὰ εἶναι οἱ κ.κ. Κ. Θ. Δημαρᾶς καὶ Peter Wirth, σὲ συνεργασία με τοὺς Børje Knös (Στοκχόλμη), Βασιλικὴ Παπούλια (Ἀθήνα), Gerhard Rohlf's (Tübingen) καὶ Giuseppe Spadaro (Συρακοῦσες). Ἀνάμεσα στὰ ἀναγγελλόμενα περιεχόμενα τοῦ Α' τόμου σημειώνουμε: V. Bešenliev, Μιὰ πολὺ λίγο γνωστὴ συλλογὴ νεοελληνικῶν ποιημάτων, Σπ. Λουκάτου. Προσπάθειες γιὰ μιὰ ἑλληνο-αιγυπτιακὴ συμμαχία κατὰ τὴ διάρ-

κεια του 'Αγώνα, G. R o h l f s, 'Αρχαϊκὲς νεοελληνικὲς διάλεκτοι, G. S p a d a r o, Μία ἄλλη ἄγνωστη πηγή τῆς «'Ερωφίλης» τοῦ Χορτάτη.

Neo - Hellenika. Ἄλλο περιοδικὸ νεοελληνικὸ, μὲ τὸν τίτλο αὐτόν, ἀγγέλλεται ἀπὸ τὸν ἴδιο ἐκδοτικὸ οἶκο τοῦ Amsterdam Adolf M. Hakker, ἐτήσιο δημοσίευμα τοῦ Κέντρου νεοελληνικῶν σπουδῶν τοῦ Austin (Texas), ὑπὸ τῆ διεύθυνση τοῦ καθηγητοῦ Γ. Γ. 'Αρνάκη, ὁ ὅποιος εἶναι καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Κέντρου. Ὁ πρῶτος τόμος τοῦ περιοδικοῦ θὰ κυκλοφορήσῃ μέσα στὸ 1970 μὲ συνεργασία, μεταξύ τῶν ἄλλων, καὶ τῶν κ.κ. Γ. Γ. 'Αρνάκη, Δ. Ι. Δελιβάνη, Κ. Καζάζη, Κ. Κύρρη, Ε. Μουτσοπούλου, Δ. Ι. Πολέμη, Ε. C. Topping.

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Ὁμότιμοι καθηγηταί.—'Αποχώρησαν ἀπὸ τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν καὶ ὀνομάστηκαν ὀμότιμοι καθηγηταὶ οἱ κ.κ. Ν. Π. 'Ανδριώτης, ὡς τώρα τακτικὸς καθηγητὴς στὴν ἔδρα τῆς γλωσσολογίας, πού συνεπλήρωσε τὸ ὄριο ἡλικίας στὶς 31 Αὐγούστου 1969, καὶ Λίνος Πολίτης, ὡς τώρα τακτικὸς καθηγητὴς στὴν Α' ἔδρα τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, πού παραιτήθηκε στὶς 18 Ἰουνίου. Διορισμοὶ νέων καθηγητῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς κατὰ τὸ β' ἔξάμηνο τοῦ 1969.

Ν. Κονομῆς, ὡς τώρα τακτικὸς καθηγητὴς στὸ τμήμα Ἰωαννίνων, τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Α' τακτικῆς ἔδρας τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης (2.7.69).

Α. Μέγας, ἔκτακτος καθηγητὴς στὴν ἔκτακτη ἔδρα τῆς Λατινικῆς Φιλολογίας (2.9.69).

Δ. Λυπουρλῆς, ἔκτακτος καθηγητὴς στὴν Α' ἔκτακτη ἔδρα τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας (11.10.69).

Ε. Τσολάκης, ἔκτακτος καθηγητὴς στὴν τακτικὴ ἔδρα τῆς Μεσαιωνικῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας (18.10.69).

'Επίσης στὸ τμήμα Ἰωαννίνων διορίστηκαν:

Σπ. Κυριαζόπουλος, ἔκτακτος καθηγητὴς στὴν τακτικὴ ἔδρα τῆς Φιλοσοφίας,

Χρ. Δεδούση, ἔκτακτη καθηγήτρια στὴν Δ' τακτικὴ ἔδρα τῆς Κλασσικῆς Φιλολογίας.

Α. Θαβώρης, ἔκτακτος καθηγητὴς στὴν τακτικὴ ἔδρα τῆς Γλωσσολογίας.

'Εμμ. Παπαθωμόπουλος, τακτικὸς καθηγητὴς στὴν Γ' τακτικὴ ἔδρα τῆς Κλασσικῆς Φιλολογίας.

'Αναγορευση διδακτόρων.— Στὶς 30 Ὀκτωβρίου 1969 ἀναγορεύτηκε διδάκτωρ ἀπὸ τὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ ὁ κ. Εὐθ. Θεοδωρόπουλος. Ἡ διατριβὴ του εἶχε θέμα: «Συμβολὴ εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς πρώτης ἀναγνώσεως». Στὶς 27 Νοεμβρίου 1969 ἀναγορεύτηκε διδάκτωρ τῆς ἴδιας Σχολῆς ὁ κ. Νικόλαος Χιονίδης. Τίτλος τῆς διατριβῆς του: «Συμβολὴ εἰς τὴν ταξινόμησιν τῶν ὑποθετικῶν λόγων».

Διαλέξεις καθηγητῶν ἄλλων Πανεπιστημίων.— Προσκεκλημένος ἀπὸ τὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ ὁ καθηγητὴς τῆς Ἀρχαιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Freiburg κ. Felix Eckstein ἔδωσε διάλεξιν μὲ θέμα: «Τὰ χάλκινα τοῦ Πειραιῶς» (5.11.69). Ἐπίσης προσκεκλημένος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ὁ καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας τοῦ Ball State University κ. J. T. A. Koumoulides ἔδωσε διάλεξιν μὲ θέμα: «Research on the Post-Byzantine Monuments of the District of Aghia» (13.12.69).

Δράση καθηγητῶν.— Σύμφωνα με παλαιότερη απόφαση τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς νά διενεργηθοῦν ἀνασκαφές στὴν Κύπρο, σὲ συνεργασία μετὰ τὴν κυπριακὴ ἀρχαιολογικὴ ὑπηρεσία, ὁ καθηγητῆς κ. Γ. Μπακαλάκης πῆγε στὴν Κύπρο στὰ τέλη τοῦ 1969, ὅπου μαζί μετὰ τὸν κ. Β. Καραγεώργη, διευθυντὴ ἀρχαιοτήτων τῆς Κύπρου, ἐπεσῆμαναν ὡς κατάλληλον ἀνασκαφικὸ χῶρο τὸ λόφο Γιόρκου, πολὺ κοντὰ στὴν κωμόπολη Ἀθηαίνου. Στὸ λόφο αὐτὸν ἐγιναν ἀνασκαφικὲς ἐργασίες ἀπὸ τὶς 24 Νοεμβρίου ὡς τὶς 20 Δεκεμβρίου τοῦ 1969 καὶ ἀνασκάφηκε ἕκταση 500 τ.μ. περίπου. Ἀποκαλύφθηκε ἓνα τμήμα ἀρχαίας πόλης, στὸ ὁποῖο διακρίνονται τρία ἐπάλληλα στρώματα οἰκισμῶν, ὅλα τοῦ 4ου π.Χ. αἰῶνα. Πρόκειται πιθανότατα γιὰ τὴν ἀρχαία πόλη Γόργοι, ποὺ διατηρεῖ ἀκόμη - παρεφθαρμένο βέβαια - τὸ ἀρχαῖο τῆς ὄνομα (Γόργους).

Ὁ καθηγητῆς *Λίνος Πολίτης*, ποὺ εἶχε προσκληθῆ σύμφωνα μετὰ τὸ πρόγραμμα τῶν μορφωτικῶν ἀνταλλαγῶν ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Παρισιοῦ, πραγματοποίησε τὸ ταξίδι του καὶ ἔδωσε δύο διαλέξεις, μία στίς 11 Δεκεμβρίου 1969, στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τῆς Nanterre, μετὰ θέμα: «Δύο Ἑλληνες ποιητῆς τῶν χρόνων τῆς Ἐπαναστάσεως, Δ. Σολωμὸς καὶ Α. Κάλβος», καὶ μία δεύτερη, στίς 15 τοῦ ἴδιου μηνός, στὴν Ecole Pratique des Hautes Etudes, μετὰ θέμα: «Τὸ βυζαντινὸ ἔπος τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα» προβλήματα τῆς παραδόσεως τοῦ κειμένου». Τὸν ὁμιλητὴ παρουσίασε καὶ τὶς δύο φορές στὸ ἀκροατήριον ὁ καθηγητῆς J. Irgoin.

Ἐπίσης, προσκαλεσμένος ἀπὸ τὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Aix-en-Provence, ὁ κ. Α. Πολίτης, στίς 13 Δεκεμβρίου 1969, ἔλαβε μέρος, ὡς μέλος τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς, στὴ δοκιμασία τοῦ ὑποψηφίου διδάκτορος κ. Louis Cou-telle, τοῦ ὁποίου ἡ διατριβὴ (doctorat d'état) εἶχε θέμα: «Ἡ ποιητικὴ διαμόρφωση τοῦ Δ. Σολωμοῦ (1815-1833)». Κύριος εἰσηγητῆς ἦταν ὁ κ. Octave Merlier, καθηγητῆς τῶρα τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας στὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Aix, καὶ τὰ λοιπὰ μέλη οἱ κ.κ. Carrère καὶ Amanetti τοῦ ἴδιου Πανεπιστημίου, καὶ A. Mirambel καὶ J. Humbert, καθηγητῆς στὴ Σορβόννη.